نمره مستمر: نمره پایانی (به عدد): نمره پایانی (به حروف) : نام دبیر : معصومه عرب امضا و تاریخ :	**بنام خالق هستی** **وزارت آموزش و پرورش جمهوری اسلامی ایران** **اداره کل آموزش و پرورش خراسان رضوی** **اداره آموزش وپرورش ناحیه ۷ مشهد** **دبیرستان دخترانه منصوره بادامچی** **دی ماه ۱۴۰۴**	

نام ونام خانوادگی:	تاریخ امتحان :	مدت امتحان : ۹۰ دقیقه	شماره صندلی:
آزمون : فارسی (۳)	ساعت امتحان :	پایه /رشته:	کلاس:

ردیف	سوالات	بارم
۱	**قلمرو فکری (معنی و مفهوم نظم و نثر ، درک مطلب)**	۸
	الف) ابیات و عبارات زیر را به نثر روان بنویسید .	
	۱ - آسمان تفرّجگاه مردم کویر است .	۰/۲۵
	۲ - سودای عشق از زیرکی جهان بهتر ارزد .	۰/۵
	۳ - تخم خرمایی به تربیتش نخل باسق گشته .	۰/۵
	۴ - تا چشم بشر نبیندت روی بنهفته به ابر ، چهر دلبند	۰/۵
	۵ - خانه ای کاو شود از دست اجانب آباد ز اشک ویران کنش آن خانه که بیت الحزن است	۰/۷۵
	۶ - پرده ی ناموس بندگان به گناه فاحش ندرد و وظیفه ی روزی به خطای منکر نبرد .	۰/۷۵
	۷ - محرم این هوش جز بی هوش نیست مر زبان را مشتری جز گوش نیست	۰/۷۵
	ب) درک مطلب **۸ - شاعر در همهٔ ابیات به جز بیت ..... به بی عدالتی و وضع نابسامان دستگاه حکومت اشاره دارد .** الف) گفت : نزدیک است والی را سرای آنجا شویم / گفت : والی از کجا در خانهٔ خمّار نیست○ ب) گفت : مستی زان سبب افتان و خیزان می روی / گفت : جرم راه رفتن نیست ، ره هموار نیست○ ج) گفت : آگه نیستی کز سر در افتادت کلاه / گفت : در سر عقل باید بی کلاهی عار نیست○ د) گفت : می باید تو را تا خانهٔ قاضی برم / گفت : رو ، صبح آی ، قاضی نیمه شب بیدار نیست○	۰/۵

www-kanoon-ir

	۹ - مفهوم هر بیت را به صورت عدد در مقابل خود بیت قرار دهید .	۱
	(۱ - اشتیاق پایان ناپذیر عاشق / ۲ - مهم تر بودن عشق از هر چیزی حتّی عمر / ۳ - دشوار و پر خطر بودن راه عشق / ۴ - آگاه نبودن دیگران از رازهای دل عاشق)	
	الف) هر کسی از ظن خود شد یار من / از درون من نجست اسرار من (.....)	
	ب) روزها گر رفت ، گو رو ، باک نیست / تو بمان ای آنکه جز تو پاک نیست (.....)	
	ج) نی حدیث راه پر خون می کند / قصه های عشق مجنون می کند (.....)	
	د) هر که جز ماهی ز آبش سیر شد / هر که بی روزی است روزش دیر شد (.....)	
	۱۰ - با توجّه به بیت « در دفتر زمانه فتد نامش از قلم / هر ملّتی که مردم صاحب قلم نداشت » به نظر فرّخی کدام ملّت ها در گذر روزگار فراموش خواهند شد ؟	۰/۵
	۱۱ - مفهوم عبارت « از بیم عقرب جرّارهٔ دموکراسی قرن بیستم ، ناچار شده به مار غاشیهٔ حکومت سرهنگ ها پناه ببرد . » یاد آور کدام ضرب المثل ایرانی است ؟	۰/۵
	الف) مار گزیده از ریسمان سیاه و سفید می ترسد . ○ ب) جوجه را آخر پاییز می شمارند . ○	
	ج) از چاله در آمدن و به چاه افتادن ○ د) دیگ به دیگ میگه روت سیاه ○	
	۱۲ - با توجّه به ابیات به سوالات پاسخ دهید .	۰/۷۵
	« از سیم به سر یکی کله خود / ز آهن به میان یکی کمربند تا چشم بشر نبیندت روی / بنهفته به ابر ، چهر دل بند »	
	الف) منظور از **کله خود سیمین** و **کمربند آهنین** چیست ؟	
	ب) شاعر در بیت دوم به کدام ویژگی کوه دماوند اشاره می کند ؟	
	۱۳ - با توجّه به ابیات : « بشنو این نی چون حکایت می کند / از جدایی ها شکایت می کند کز نیستان تا مرا ببریده اند / در نفیرم مرد و زن نالیده اند »	۰/۷۵
	الف) منظور از **نی** و **نیستان** چیست ؟	
	ب) منظور از **جدایی** چیست ؟	
۲	**قلمرو زبانی (معنی واژه ، املای واژه ، دستور)**	**۷**
	۱۴ - معنی واژه های مشخّص شده را بنویسید .	۱
	الف) ملّت امروز یقین کرد که او اهرمن است . ب) خسته از نشئهٔ خوب و پاک آن اسرا در بستر خویش به خواب رفتم .	
	ج) حیات از عشق می یاب و ممات از عشق می یاب . د) پیرمرد از داخل کازیه روی میز یک پاکت برداشت .	
	۱۵ - در عبارت زیر یک ترکیب وصفی و یک ترکیب اضافی مشخّص کنید .	۰/۵
	« در حیاط چادر زدیم و فقط سرمای کشنده و برف زمستان بود که توانست او را به اتاق بکشد . »	
	۱۶ - نقش دستوری کلمات مشخّص شده در عبارت « محبت چون به غایت رسد آن را عشق خوانند . » را بنویسید .	۰/۵

www-kanoon-ir

	۱۷ – در میان گروه کلمات زیر نادرستی املایی را بیابید و تصحیح کنید . « صفوت آدمیان - بهر مکاشفت - سموم سرد - غایت عشق - خان نعمت - بنای تزویر - شیعهٔ گمنام و قریب »	۱/۵
	۱۸ – با توجّه به معنی ، املای صحیح واژه را ازداخل کمانک انتخاب کنید . الف) تو حکیمی ، تو عظیمی ، تو کریمی ، تو رحیمی تو نمایندهٔ فضلی ، تو سزاوار ..... (سنایی ، ثنایی) ب) عاکفان کعبهٔ جلالش به تقصیر عبادت معترف و واصفان حلیّهٔ جمالش به تحیّر ..... (منسوب ، منصوب)	۰/۵
	۱۹ – در بیت « تا چشم بشر نبیندت روی بنهفته به ابر ، چهر دل بند » الف) ضمیر (ت) ، مضاف الیه کدام کلمه است ؟ ب) مفعول را در مصراع دوم مشخّص کنید .	۰/۵
	۲۰ – در هر یک از موارد زیر نوع « وابستهٔ وابسته » را مشخّص کنید . الف) خوشنویس بسیار ماهر : ب) معلّم این مدرسه : چهار جلد کتاب : د) مدیر مدرسهٔ ما :	۱
	۲۱ – در ابیات زیر کدام کلمات معادل معنایی یکدیگر هستند ؟ (با هم ، هم معنی اند) آن ها را فقط مشخّص کنید . « دردناک است که در دام شغال افتد شیر یا که محتاج فرومایه شود مرد کریم زین بی خردان سفله بستان داد دل مردم خردمند »	۰/۵
	۲۲ – در هر یک از موارد زیر ، فقط نوع حذف را مشخّص کنید . الف) طاعتش موجب قربت است و به شکر اندرش مزید نعمت . ..... ب) بنده همان به که ز تقصیر خویش عذر به درگاه خدا آورد	۰/۵
	۲۳ – واژهٔ « نیست » در عبارت « هوا هنوز سرد نیست . » به لحاظ معنایی با کدام یک از موارد زیر یکسان است ؟ الف) آتش است این بانگ نای و نیست باد ○ ب) هرکه این آتش ندارد نیست باد ○ ج) پدرم در خانه نیست تا با او حرف بزنم .○	۰/۵
۳	**قلمرو ادبی (آرایه های ادبی ، تاریخ ادبیّات ، حفظ شعر)**	**۵**
	۲۴ – در کدام یک از بیت های زیر آرایهٔ « اسلوب معادله » و در کدام یک « حسن تعلیل » به کار رفته است ؟ الف) تو قلب فسردهٔ زمینی / از درد ورم نموده یک چند ..... ب) محرم این هوش جز بی هوش نیست / مر زبان را مشتری جز گوش نیست	۰/۵

www-kanoon-ir

۰/۵	**۲۵ – در بیت « کاووس کیانی که کی اش نام نهادند / کی بود و کجا بود و کی اش نام نهادند » بین کلمات مشخّص شده چه آرایهٔ ادبی دیده می شود ؟ نوع آن را مشخّص کنید .**	
۱	**۲۶ – در عبارت « فرّاش باد صبا را گفته تا فرش زمرّدین بگسترد و دایهٔ ابر بهاری را فرموده ... » یک اضافهٔ تشبیهی و یک استعاره بیابید و آن را بنویسید .** اضافهٔ تشبیهی : استعاره :	
۰/۵	**۲۷ – در بیت « ای مادر سرسپید بشنو / این پند سیاه بخت فرزند » کدام کلمه مجاز است و بگویید مجاز از چیست ؟**	
۰/۵	**۲۸ – در تشبیه به کار رفته در نوشتهٔ زیر ، مشبّه و مشبّه به را مشخّص کنید .** « جزیره های کوچک و بزرگ ، مثل وصله های رنگارنگ بر طیلسان آبی مدیترانه دوخته شده است . »	
۰/۵	**۲۹ – به غزل هایی که محتوای آن ها بیشتر مسائل سیاسی و اجتماعی است ..... می گویند و یکی از شاعران مشهور در این زمینه که غزل های زیبایی سروده ..... است .**	
۰/۵	**۳۰ – نام نویسندگان آثار زیر را بنویسید .** تمهیدات : فیه ما فیه :	
۰/۵	**۳۱ – بیت زیر را کامل کنید .** الف) وین نغمهٔ محبّت ، بعد از من و تو ماند	
۰/۵	**۳۲ – کدام یک از مصراع های زیر ، تکمیل کنندهٔ مصراع « گر نور عشق حق به دل و جانت اوفتد » می باشد ؟** الف) زین پس شکی نماند که صاحب نظر شوی ○ ب) بالله کز آفتاب فلک خوبتر شوی ○ ج) باید که خاک درگه اهل هنر شوی ○	
۲۰	**« فصل های زندگی تان همیشه چون بهار باد . »** **جمع نمرات**	